

ZGODNJA DANICA.

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

«Danica» izhaja vsak petek na celi poli in velja po pošti za celo leto 4 gl. 20 kr., za pol leta 2 gl. 20 kr., za četrt leta 1 gl. 20 kr. V tiskarni sprejemana za celo leto 3 gl. 60 kr., za $\frac{1}{2}$ leta 1 gl. 80 kr., za $\frac{1}{4}$ leta 90 kr., ako zadene na ta dan praznik, izide »Danica« dan poprej.

Tečaj XLVIII.

V Ljubljani, 13. kimovca 1895.

List 37.

Marija, sladko ime.

Marija, sladko ime!
Sreče polno in radosti,
Serce vzdih, koperni,
Kadar iz nadlog in bede
Svit tolažbe Tvoj žari.
Marija, sladko ime!
Studenec milosti,
O v Tebi, o v Tebi,
Vsi upi nam živé.

Marija, sladko ime!
Bog je Tebe nam izvolil,
Da izmivaš grehov zlo,
In odgrinjaš v večni slavi
Nam zveličanja nebo.
Marija

Marija, sladko ime!
V Tebi moč se strinja blaga,
Ki slabotni rod krepča,
In po stezah ga življenja
Gori k Stvarniku pelja.
Marija ...

Marija, sladko ime!
Zmage slavne razodevaš,
Ko zatiraš v sercih strast,
In duhovom zlobnim jemlješ
Do človeštva vso oblast.
Marija ...

Marija, sladko ime!
Bodi tolažilna bramba
V bojih hudih nam vselej,
Pa raztajaj duše merzle,
Z ognjem jih ljubezni grej.
Marija ...

J. P. Belostenski.

Iz Jugoslavije v Loreto. — Marijina hišica.

(Konec.)

Marija Devica prepustila je sv. hišico svojo apostelnom in prvim kristjanom; sv. Peter je postavil v njej oltar in opravljal najsv. daritev nove zaveze; tako postala je ta sv. hišica prva cerkev kerščanska v Nazaretu.

Veliko je povedano, ako se reče: Med temi stenami bivali so več lét na zemlji Jezus, Marija, Jožef ...

Slavno obhaja se letos šeststoletni „jubilej“, odkar je bila Marijina hišica čudežno donesena v Loreto. Iz vseh pokrajin zemeljskih hodijo letos verni rimo-katoliški kristjani obiskovat sv. hišo Božje in svoje matere Marije Device in se vdeleževat velikih milosti in blagodarov, ki se delijo v tem svetišču.

Cerkev, ki je s sv. hišico v zvezi, je prezidana in bolj v prvotni, novejši gotiški zlog prenovljena, v katerem bila je prvo zidana. Mislili so, da jo bodejo do šeststoletnice povsem prenovili, ker pa ni dovolj pomočkov bilo, je še mnogo prenove zaostalo, koja se bode nadaljevala po zveršenju jubileja.

Čudovito lepa in veličastna je kupola nad sv. hišico. V njej so veleumno naslikane v podobah in skupinah lavretanske litanije. V apsidi, na levo povprečne ladije je velekrasna kapela sv. Jožefa; to kapelo dali so prenoviti, olepšati in v njej veličasten oltar postaviti katoliki nemškega cesarstva. Nad oltarno mizo vzdiga se krasni gotiški nébes, pod nebesom je prestol, na kojem stoji kip sv. Jožefa z Detetom Jezusom v naročju. Vsakokraj oltarja je visoko gotiško okno s slikami, ki predstavljajo več skupin an-

geljev, pevajočih sv. pesmi. Stene so razdeljene v več oddelkov, v kojih je uaslikano življenje presv. Družine. Častno izkazali so se katoliki nemškega cesarstva z napravo te umetnijske in velekrasne kapele sv. Jožefa v baziliki lavretanski. —

V desni končnici povprečne ladije je druga kapela slovenska ss. bratov Cirila in Metoda; to kapelico dali so prenoviti Jugoslaveni, največ sam prevzviš. vladika Strosmyer. Na velikem gotiškem oknu so naslikani v steklo: zgoraj ss. brata Ciril in Metod, spodaj pa sv. Jurij, in sv. Elizabeta ogerska; menza je priprosta, na nji križ in šest svečnikov. V tej kapeli je več gerbov, glavni je trojedine kraljevine Hrvatske, Dalmacije in Slavonije. Kam se bode pa v tem Marijinem domu prištela Slovenija? Kje bodejo katoliški Slovenci spominek svoj imeli? Zakaj se pa niso katoliškim Jugoslavenom pridružili in bi z njimi vred eno večjo kapelo svojo pri Marijini hišici oskerbeli in imeli?

Razveselilo in razžalostilo me je, ko sem zagledal v baziliki loreški kapelo slovensko; razveselilo, ker vendar je slovenski spomin pri hišici Božje Matere; užalilo pa, ker je premalo v lepoti vrejena. Ko bi v jedinstvi vsi rimokatoliški Slaveni, severni in južni, napravili spominsko kapelo v Loreti, zamogla bi v lepoti in vrednosti nadkriliti ono velekrasno nemških katolikov, ker teh je v nemškem cesarstvu manj, nego je slovanskih katolikov v Avstro-Ogerski. Nemških katolikov kapela je povsem dogotovljena, slavenskih pa še ne popolno. V apsidi končnice križa srednje ladije je pa kapela avstrijskih nemških katolikov; zgoraj je v obokih dogotovljena: pa je še vsa zagernjena, ker so prenehali z delom zbog šeststoletnice; kakor se vidi, bode ta glavna kapela prav za prav prezbiterij bazilike, najkrasnejša; v čast in ponos Avstrije, ako ne bode samo nemška? . . .

Te dni prihajale so v Loreto procesije cerkvenih bratovščin; bratje oblečeni v očitni obleki svoje bratovščine, in različne obleke sv. družb delale so veličastni prizor. Pomenljivo je, ker je toliko možkih, mladih in starih, meščanov, kmetov in rokodelcev v cerkvenih družbah in se ne sramujejo v cerkvi in pri procesijah očitno nositi obleko vsak svoje bratovščine in hoditi za družbenimi cerkvenimi zastavami.

Procesija za procesijo se versti po veličastnem tergu pred baziliko, po ladijah v baziliki, okolo Marijine presv. hišice in skoz njo, opravljajoč sv. rožni venec, pojoč lavretanske litanije in druge svete pesmi. Vsaka družba ima goreče sveče, prejema skupno sv. obhajilo, ima

slovesno sv. mašo in ginljiv cerkveni govor. Te dni bilo je do 200 in še več sv. maš; v presv. hišici so ss. maše od 3. ure po polnoči do jedne, včasih do 3. ure popoldne; druge pa na mnogih oltarjih velike bazilike. Slovesne cerkvene večernice so vsak dan ob štirih popoldne pred Marijino presv. hišico z veličastnim, nebeško lepim spevanjem umetnega moškega pevskega zbora.

Prav lepo priliko imel sem ta sv. čas pogosto priti v Marijino hišico in po več časa v njej bivati, kajti daljni božjepotniki imajo v tem še vedno prednost pred domačimi italijanskimi.

V Marijini presv. hišici — otrok v hiši matere svoje — grešnik pri pribežališču svojem, — on, ki je milost Božjo zgubil, pri Njej, ki jo je našla, — najrevnejši, in najpotrebnejši pri zakladnici milosti in blagodarov Božjih . . . O, v tej presv. hišici da se misliti, moliti, zdihovati, prositi, spoznavati se, kesati se, jokati, poniževati se, v vernosti oživljevati se, v upanju okrepčevati se, v ljubezni Božji se vnemati.

Slovenci! Še je čas, iti v Loreto, ta milostni čas šeststoletnice — Marijino sveto leto, in obiskati sv. hišico Božje Matere. Najlepše bode v oktobru. Zvečer v torek ob 5. uri, ali pa v petek, se poverne iz Lorete v Ankono, drugo jutro se dospe že na Reko in še isti dan domu.

Mariji.

V ponižnosti pred Teboj zdaj klečim,
Marija, blažena Devica;
Obupan, jaden k Tebi pribežim,
Nesrečnih zvesta pomočnica.

Podoba zapuščena tu visi,
Sirotna je kapela Tvoja;
Oko mi neprestano se rosi,
Ko zrem Tvoj dom, Kraljica moja!

Zelenja ni, cvetlice ne duhté,
Vse skalno, grozno zapuščeno;
Molitve redkokdaj se tu glasé,
Vse tiho je, opustošeno.

In vendar veličasten dom je Tvoj,
Marija, na visoki gori!
Ker kamorkoli švigne pogled moj,
Vse pravi mi: „memento mori!“

Zakaj bi torej bridko tugoval,
Če svet je sterl vsa upe moje;
Na zemlji vendar si ne bom iskal
Jaz vekovite sreče svoje?!

Zatorej v tugi k Tebi pribežim,
Marija, blažena Devica,
Pri Tebi serčni mir da zadobim,
Ker si obupnih tolažnica.

In kadar v dol priromam že z gore,
 Serce mi mirno v persih bije,
 Iz stolpov pa zvonovi se glasé
 Na čast preblazene Marije!

Ivan.

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Mekin pri Kamniku. († Jož. Rihar.) Ko sem bil pred pičlim letom v predalih drage „Danice“ opisal ob kratkem smert svojega nepozabljivega očeta Antona Rihar-ja, brata pokojnega komponista Gregorija, pač niti slutil nisem, da bom čez leto osorej žaloval na grobu dragega mi brata Josipa, c. kr. vladnega tajnika in voditelja Černomaljskega okrajnega glavarstva. Žalost to bi zaperl v serce in bi je ne javil drugim, ko bi me „zlati“ Daničar ne prosil za nekaj verstic. Res, da nimam naštevati iz življenja pokojnega brata Josipa znamenitih del, vendar je bilo njegovo delovanje plodonosno; plodonosnejše bi bilo seveda, ko bi mu bilo odmerjeno daljše življenje. Povspel se je ravno do vplivne službe okrajnega glavarja, v kateri bi imel priliko delovati v korist slovenskemu ljudstvu v kerščanskem duhu, kar ga je pograbila smert, še ne 39 let starega: „nit mojega življenja je bila odstrižena kakor od tkavca; ko sem ravno tkal, se mi je utergala.“ (Izaija 38.) Ko je ravno začel delovati kot zvest cesarjev služabnik, kot verl kerščanski mož, kot pravi prijatelj milega nam naroda, ga je poklical Bog k sebi.

Rojen je bil r. Josip 12. marcija 1857 v Polhovem Gradcu na Pristavi h. št. 14. Bistrega dečka so dali skerbni oče Anton v ljubljanske šole, kjer se je prav marljivo učil ter odlikoval, da je bilo njegovo ime vedno med prvimi. S pridnostjo (deloma tudi inštrukcijami) si je oslabil že v šolah svoje zdravje. Po izborni končanih gimnazijskih naukih, je šel na Dunaj, kjer je služil pri vojaštvu kot enoletni prostovoljec in postal rezervni častnik. Posvetil se je pravniskim študijam. Doveršivši jih prav dobro, se je vernil iz Dunaja v Ljubljano ter tu stopil k deželni vladi v službo. Služboval je v mnogih krajih; tako v Radovljici, Litiji, Logatcu, Kranji, več let v Ljubljani; naposled ga je poslal visokorodni gospod deželni predsednik baron Hein v Černomelj kot voditelja ondotnega glavarstva. Čislali so ga že od prvih let službovanja kot izvanredno izvežbanega uradnika; kjer je bilo delo težavnejše in mu drugi niso bili kos, tje so ga poslali; s svojim bistrim umom in vstrajno pridnostjo je reševal tudi najtežavnejše naloge v veliko zadovoljnost svojih predstojnikov; visoko ga je čislal že bivši deželni predsednik g. baron Winkler in mu obetal večkrat: „Sie werden eine herrliche Carrière machen.“ Nameravali so ga že pred več leti zaradi verlin njegovih poklicati na Dunaj v ministerstvo, pa se mu je zaperla pot od aristokratske strani. Sedanji deželni predsednik visokorodni gosp. baron Hein ga je čislal še višje, ga imenoval večkrat kar očitno „svojega najboljšega uradnika“; ker se je nanj popolnoma zanesel, ga je poslal v Černomelj, da ondi uredi jako zanemarjeni okraj.

Lotil se je dela v Černomlji z vso unemo; delal je preveč, veliko preveč — daleč v noč, večkrat do 11. ali 12. ure; z velikim naporom je res čudovito

hitro, v dobrem polletji dejal v red uradno poslovanje. Poleg uradnih dolžnosti je pridno deloval za blagostanje sebi izročenega ljudstva ter kazal svoje dobro serce: vsem bi rad pomagal. Poleg tega je kot kerščanski mož svoje dolžnosti zvesto spolnjeval ter želel in na to deloval, da se širi v okraju kerščanski duh, seosebno v učiteljskem stanu. Kratka je bila doba delovanja njegovega v Černomlji — storil je veliko, pa storil bi še več, ko bi še živel; — pa delovanje to je bilo prenaporno, tako, da si je z njim nakopal prezgodnjo smert. Že pred letom je vsled preobilnega dela jako oslabil; ko sem mu pred letom berzobjavno naznanil smert očetovo, je prebledel in rekel svojim, kakor bi že čutil smertni kal: „Sedaj pa pridem jaz na versto.“ In prišel je.

Vedno huje je bolehal. Silili so ga, naj gre v začasen pokoj. Pa ni se mogel odtergati od dela. Meseca majnika je tako oslabil, da je moral Černomelj zapustiti, šel je na več krajev iskat zdravja; naposled je prišel v Mekine, da bi se tu očverstil. Vedel je, da se mu bolezen vidi na obrazu, zato se je jel ogibati tovarišev: sameval je rad v prosti naravi in bral nabožne knjige. Živel bi še rad; kedo bi mu zameril: mlad je bil, odpirala se mu je lepa prihodnost; skerbela ga je družinica, pa pristavil je vedno: zgodi se volja božja. Obljuboval je, da, ako mu Bog zdravje podeli, bode deloval z vsemi močmi v pravem kerščanskem duhu, v čast božjo in ljudstvu v blagor. Toda Bog je drugače sklenil.

Legel je. Neprestano kolcanje in bruhanje iz želodca mu je kar vidoma jemalo moči. Terpel je mnogo; vendar tožil ni. Udan v voljo božjo je prenašal terpljenje. Ko je videl, da mu slabše prihaja, se je dal prevideti s sv. zakramenti za umirajoče. Kakor je bil natančen v vraču, tako je tudi z največjo skerblijivostjo opravil dolgo spoved pred jezuitom č. o. Sajovicem. Kaj pobožno in spodbudno je prejel sv. popotnico. Gorak verski čut je ohranil v merzli sapi neverstva. Bratje njegovi smo večkrat maševali zanj v Mekinski cerkvi; prosil je, naj mu kdo na roko gre, da bode mogel se s pobožnostjo vdeležiti sv. maše: sam ne morem več toliko misliti; med sv. mašo ni skoraj obernil očesa od sv. razpela, ki ga je deržal v roki in je serčno poljuboval rano Križanega. Še zadnji dan, ko je bil v nezvesti je ob času, ko je zvon naznanjal povzdigovanje, skušal roke k molitvi skleniti...

Nagibalo se je življenje naglo h koncu. Dne 6. avgusta proti večeru se je začel smertni boj in ob 8. zvečer je blagi Josip izročil dušo Stvarniku v roke.

Vest o tej prezgodnji smerti je pretresla obilo število znancev in prijateljev v vseh slojih ljudstva. „Škoda zanj!“ je bil edini glas.

Vse ga je spoštovalo, vse ljubilo. Ljudomilost, skromnost, milosrčnost so mu pridobile splošno ljubezen. In zdaj tega prijaznega, dobrega Josipa ni več. Marsiktera solza je pri tej žalostni novici kanila iz oces. —

Kako priljubljen je bil rajniki, je kazal njegov pogreb, ki je bil slovesen, kakor jih je malo na deželi. Čeravno je dež silno lil, se je obilno število odličnih žalovalcev zbralo k pogrebu. Pripeljal se je deželni predsednik g. baron Hein, vidoma žaljen, ker je zgubil tako izborni moč; videl si c. kr. vladne

svétnike gg. Merka, pl. Rühlinga, okrajna glavarja gg. Friedricha in Grila in celo versto uradnikov in prijateljev blagega rajnega.

Pokopal ga je v spremstvu 13 duhovnov preč. gosp. kanonik dr. Elbert, ki je s težkim srcem vergel perst na telesne ostanke — rajnega zvestega mu prijatelja.

Milo so se preko pokopališča razlegale pogrebne pesmi „Blagor mu“ in „Usliši“, ko so položili truplo njegovo poleg trupla rajn. očeta.

Spočij se od truda, dragi, nepozabljivi brat; oko se solzi nam bratom tvojim, materi tvoji, sestri, prijateljem tvojim ob prezgodnji tvoji gomili. Pa ne, ne; ne tecite, vstavite se solze posvetne žalosti; nečete? pa tecite; tecite pa solze kerščanskega, sladkega upanja, da se kmalo vidimo v deželi srečni, v raju, kjer ne bo več ločitve — nikdar več.

Qui credit in me, non morietur in aeternum!

Počivaj v miru! uživaj Boga! dokler nas žalujočih bratov in tvojih — smert ne zedini. Da se vidimo pri Bogu!

Francišek Rihar,
župnik.

V Malčičah je na Mali Šmaren prav slovesno in spodbudno obhajal zlato mašo prečast. gospod ondotni župnik Mat. Preželj, škofov světnik itd. Prelepa cerkev sv. Pavla je bila dostojno okinčana, vsa prijetna vas polna mlajev, zastáv, častnih obodov itd., vse je bilo veselo in odlično, praznično. Slovesno zvonilo in streljanje je zviševalo vso slavnost. Velika asistenca, kacic 25 častitljivih duhovnov z gospodom dekanom A. Mežnarcom in pridigarjem na čelu, je spremljala gosp. zlatomašnika v cerkev. Pozdravila ga je pred cerkvijo s prav lično deklamacijo pred cerkvenimi vrati gospodičinja Franciška Verhunčeva, in gosp. Zlatomašnik se je zahvalil z nekterimi spodbudnimi opomini do pričujoče mladine. Pred oltarjem so gg. duhovni odpeli „Benedictus“, in na to je prijatelj zlatomašnikov pojasnil ob kratkem dolgoletne trude, dela po raznih krajih škofije, posebno pa v tej duhovniji čez 27 let, ter povdarjal lepoto in zasluge duhovskega stanu, omenil tudi, da je častno od župljanov, ker niso nasprotovali svojemu gosp. župniku pri njegovem prizadevanji in si zato nobenkrat ni proč pomagal, dasi ravno bi bil to lahko storil pri tolikih zaslugah in pri velikem spoštovanji, ki ga je vžival pri svojih višjih. —

Ker utegne „Danica“ prinesiti nekoliko obširniše popisovanje te zlate maše, zato naj opomnimo za zdaj samo še to, da pri sv. maši in pri naslednjem priljudnem pogostovanji so bili okrog gospoda zlatomašnika zraven prečast. gosp. dekana A. Mežnarca pričujoči tudi še dva zlatomašnika, pa več spoštovanih redovnikov, župnikov in družih duhovnih pastirjev (v prih. listu več o tem), ter je bila družba zelo častitljiva in prijetna. Ob 4ih so bile pete litanije in ne dolgo potem razhod. Ljudstvo in gosti — vse je bilo veselo in hvaležno Bogu, da se je vse veršilo v tako lepem redu. Nadjamo se, da je bila zlata maša po volji Božji.

Iz Savinjske doline. (Marsikaj.) Draga Danica! Evo ti nekaj poročil iz naše lepe doline! Čas hitro teče in marsikaj se je že v tekočem letu spremenilo. Cvetoča pomlad se je že davno osula in zdaj

že pojenjuje vroče poletje in nam moli desnico v slovo. Bliža se torej čas, katerega se kmetič celo leto veseli, menim, čas bogate jeseni. Pa žali, da je letos to veselje zmešano z žalostjo, zakaj poljski pridelki niso pri nas kaj bogati. Pšenice že dolgo let ni bilo tako malo, kakor letos. Najboljši kmetovalci, ki so je pridelali včasih nad 100 mernikov, so se letos morali zadovoljiti z desetimi ali petimi merniki. Tudi drugo žito je bilo zelo slabo in zato se ni čuditi, da se letos ne slišijo glasni glasovi močnih cepcev, katere so nekdanj po naših krajih tako pridno sukali veseli mlatiči. Edino, kar nas še tolaži, je to, da bomo vsaj koruze kaj več imeli, ta kaže zdaj prav lepo, posebno po nekterih krajih, daj Bog, da bi nas ne zadela ugonobilna toča s svojim obiskovanjem.

In kaj li hočem o sadju govoriti? Da, prav rad bi se pohvalil z bogato obloženimi drevesi; a kaj si čem, ko jih pa letos ne premore naša dolina. Vsa drevesa stojijo žalostna, prazna; le češpelj in pa breskev je nekaj.

Po vinogradih pa pri nas lepše kaže, kakor druga leta. Terta je prav polna in grozdje že zori, da bi le hudega vremena ne bilo nad njega, pa bomo dobili precej močnega vina, da bi le tega prav porabili, ne pa, kakor se sedaj godi pri nas, morda tudi drugod, da ljudje prepogosto pogledajo v kozarec, ter se začnejo v pijanosti pretepati; a kaj bi rekel pretepati, tega že dandanes ljudje ne poznajo, reči moram pobijati! Žali, da se je ravno v naši dolini v zadnjem času toliko pobojev zgodilo in to med mladino. Človeka serce boli, ko čuti grozne novice in nehoté se povpraša, od kod je to? A ravno tako nehoté se mu vsili odgovor, da od slabe vzgoje otrok.

Ko bi bili otroci dobro v kerščanskem duhu in v sveti veri odgojeni, katera prepoveduje v peti božji zapovedi ubijati, ne slišale bi se tako pogosto take žalostne novice.

In kdo bi zamogel bolj k dobri izreji otrok pripomoči, kakor ravno vi, kerščanski stariši, ki vam je Bog izročil otroke, da jih enkrat pripeljete nepokvarjene pred ojtrega sodnika. Tudi šole čaka pri sodbi odgovor. Koliko lepih prilik imajo učitelji in predstojniki, da morejo mladino k dobremu obračati in od hudega odvrčati! Se vé, da okoliščine veliko storé: tovarši, denar v žepu itd.

Zdaj pa pogum v serce in roko na persi ter mi povejte, kaj pač porečete oni resni trenutek, ko bodo stali ob sodbi vaši otroci ali od vas zapeljani pred vami ter vas tožili večni Pravici, rekoč: „Ti, oče, ti si kriv moje pogube, ti me nisi svaril pred slabo tovaršijo, ti mi nisi branil po noči okrog hoditi ter se pajdašiti z drugim spolom in vse to že v mlečnej mladosti! Ti, mati neusmiljena, ti si kriva, da sem pogubljen, ker me nisi svarila, ali mi dajala dobre izglede in si mi dovolila v pregrešne družbe zahajati! Ti moj tovarš, vidiš, kaj si storil iz mene!“ Kaj, pravim, porečete, dragi stariši, isti resni trenutek, kateri, kakor gotovo svet stoji, tako gotovo tudi nad vas pride; saj je večna Resnica sama to poterjila, češ nebo in zemlja preideta, moje besede pa ne preidejo.

Skerbite torej, dragi stariši, predstojniki, varhi, bolje za otroke, ne pustite jim delati znanja z drugim

spolom in ne puščajte jih v slabe tovaršije, in videli boste, da odredite verle, verne, kerščanske sinove. pridne, poštene deklice, kar se zdaj, žali, le tako redko zgodi.

Ako bo mladina izrejena v božjem strahu, ponehali bodo tudi pretepi, ponehali poboji in druge hudobije ter je pričakovati boljših časov po Božji dobroti. —

Naši prihodnji Salezijanci.

(Dalje.)

Sedanje število naših dijakov se je znatno pomnožilo z novimi dijaki, katere je katehet Janez Smrekar v spremstvu preljubelnivega veleučenega gospoda dr. Ivana Janežiča peljal v Boskov zavod v Turin.

Šole pri Salezijancih pa se od naših šol precej ločijo, ker imajo drugačen učni načert, kakor ga pri nas imamo. Kolikor jim mogoče, so svoj učni načert spojili z učnim načertom državnih javnih šol laških. Med državnimi laškimi in salezijanskimi šolami po laškem je največji razloček ta, da državne šole so brezverske, kerščanski nauk je popolnoma izključen iz šol ter potisnjen samo v cerkev, od kar je vlada sveto razpelo Kristusovo vergla iz šole; na salezijanskih šolah pa se vse podučuje na verski podlagi, ter se kerščanski nauk kaj pridno uči. Učni načert pri Salezijancih je za tiste, ki želé stopiti v duhovski stan, nekako naslednji:

Da stopi učenec v latinske šole, treba mu je doveršiti štiri začetne razrede ali elementarne šole, ki so nekaj podobne našim sedanjim ljudskim šolam. Tu se otroci učé kerščanskega nauka, brati, pisati, laške slovnice.

V latinskih gimnazijskih razredih pa je pouk tako razdeljen, da se v prvih treh šolah učijo poleg keršč. nauka, latinske ter v tretji šoli tudi gerške slovnice, vadijo se govoriti latinsko ter učijo se zgodovine.

V četrty in peti šoli se učijo poleg veronauka zlasti govornišva. Te dve šoli se imenujete „retorika“.

V šesti in sedmi šoli, katerima pravijo „filozofija“, pa se učijo modroslovja, vsled katerega mladenči zmožni postanejo verske resnice od vseh strani dobro zagovarjati ter zoper vsakeršne krivoverce čversto braniti. V tej šoli se uče poleg keršč. nauka tudi še matematike in fizike.

Nato sledijo pa štiri leta za bogoslovsko vede, podobno našim bogoslovskim semeniščem. Uči se theologia fundamentalis, specialis, moralis, historia ecclesiastica, jus canonicum itd.

Učenci, kateri so pridni ter lepega obnašanja, se navadno že iz četrtega gimn. razreda sprejemajo v novicijat, kateri terpi eno leto. To je doba poskušnje, pri kateri se učenec konečno spozna in odloči postati ud ter duhoven salezijanske družbe. V novicijatu nadaljuje svoje predpisane študije, ne da bi zaradi novicijata se kaj zakasnil pri svojem učenju. V novicijatu nadaljuje svoje učenje, dokler vsega ne doverši, in dokler ni posvečen v mašnika. Ako je izglednega življenja ter že v letih, je posvečen v mašnika, če tudi svojih bogoslovskih ved še ni vseh doveršil, mora pa se jih učiti potem kot mašnik,

dokler se vsih potrebnih ne izuči. Za časa, ko se mladenič, ali mladi mašnik uči še svojih bogoslovskih ved, ga še višji predniki porabijo pri vzgoji ter podučevanju mladine in so tako glavnim učenikom ter profesorjem v pomoč in se zato tudi pomočniki ali asistentje imenujejo.

Salezijanski mašniki delujejo po raznih salezijanskih hišah kot vodniki, spirituvali, učeniki ter odgojitelji mladine, zlasti mladenčev raznih semenišč, kjer se pripravljajo na duhovski stan. Ali pa delujejo v misijonskih krajih oznanovaje sveto evangelije brezvernim poganskim narodom. In čudovito je, koliko storijo Salezijanci, če tudi štejejo še le malo let svojega obstanka, za razširjanje svete vere med neverniki. Sedaj najbolj delujejo v južni Ameriki, kamor nekaj let že po kacic štirideset mladih ter novih misijonarjev pošiljajo. Imajo pa svoje naselbine tudi že v Afriki in pričeli so tudi že v Aziji. Salezijanskih vstavov po Italiji, Španiji, Franciji, Angliji, kjer jih je že mnogo, ne omenjam, ker bi bilo pač preobširno, ako bi o vsacem vstavu le količkaj hotel povedati. Pomenljivo za nas pa je razširjanje Salezijancev tudi že v Gorico na Primorskem; v Polo v Istriji pridejo v malo letih; gledajo pa že tudi na Reko. Lahom po teh krajih bo s tem gotovo v marsičem zelo vstreženo; slovenski prebivalci pa pri tem berž ko ne ne bodo imeli zaželjene koristi, ker bodo prišli Salezijanci dosedaj še nezmožni slovenščine; kako dobro bi bilo, ako bi mi že imeli tudi slovenskih salezijanskih mašnikov, da bi z laškimi tudi slovenski Salezijanci pričeli svoje delovanje v naših sosednjih krajih. Upajmo pa vendar, da bomo tudi Slovenci kmalu imeli domače Salezijance. Z laškimi in letošnjimi dijaki imamo namreč sedaj štirinajst dijakov v Boskovem zavodu v Turinu. Iz med teh bodeta dva starejša že letos nastopila svoj novicijat, ter jima na to že ni tako veliko let učiti se, da dobita mašnikovo posvečevanje.

Kako dobro bi bilo, ako bi se oglasili za vsprejem k Salezijancem tudi kaki starejši učenci, recimo taki, ki bi bili radi sprejeti v semenišče, pa jim okoliščine te milosti niso naklonile, sami bi pa vendar radi enkrat stopili v mašniški stan. Njih želja se bode spolnila, ako imajo le kaj poklica za misijonsko delovanje, da le stopijo v Boskov zavod. Nikar naj noben mladenič ne misli, da mu je pri Salezijancih pot do višje učenosti zaperta ter da se njegovi ukaželnosti ne more vstreči. Tu mladenič po dokončanih gimnazijskih in bogoslovskih šolah še lahko dalje izvršuje svoje študije. Pošljejo ga v svoj kolegij presv. Serca v Rim. Tu lahko postane veleučeni doktor sv. pisma, ali doktor modroslovja, ako mu je glava bistra ter pridnost v istini resnična. Tu se toliko izvežba, da je za vsako bogoslovsko ter modroslovsko stolicco dovolj sposoben. Kogar mika znanje mnogoterih ter raznih jezikov, si zopet v Boskovem zavodu dobi dovelj učenikov ter najboljše prilike učiti in privaditi se jih. Tu se naučiš italijanskega, španjskega, portugijskega, francoskega, angleškega, nemškega in poljskega jezika; zdaj še slovenskega ter mnogo drugih jezikov. In česar se priučiš iz slovnice, tega se še bolj privadiš z vsakdanjimi pogovori s tovariši raznih narodnostij. V Boskovih zavodih se torej nadarjeni mladenči tako vsestransko izobrazijo, da so sposobni za svoj posel v najrazličnejših krajih ter mestih.

Urno razširjevanje, uspešno ter blagodejno delovanje in posebno najvišje priznanje ter vroče priporočevanje salezijanskih ali Boskovih naprav po svetu po svetem Očetu Leonu XIII kaže, kako velicega pomena v verskem in svetnem oziru za vgodno rešitev perečega socialnega vprašanja v sedanjih zmedenih časih so zlasti Boskove naprave. Rešiti človeštvo verskega propada, časne obupnosti ter verskega pogina po učilnicah in delavnicah, v samotnem životarenji in v različnih nesrečnih društvenih zvezah, od najrevnejših do najimenitnejših krogov človeštva je sedanji čas kakor nekako prav posebno od Božje previdnosti poklicana Boskova družba Salezijancev. Kdor ima torej poklic za to družbo ter vanjo vstopi ali kdor sploh podpira Boskova dela ter njegove salezijanske naprave s kako denarno podporo ali s prigovarjanjem ali saj z molitvijo, ta gotovo stori jako plemenito, koristno in zveličavno dobro delo. S tem pa je že ob enem tudi opravil tiste dolžnosti, katere so dolžni opravljati salezijanski sotrudniki ter se s tem vdeleži obilnih duhovnih dobrot, vštevši vse duhovne milosti tretjega reda sv. Frančiška Asiškega. V družbo salezijanskih sotrudnikov sprejema tudi Janez Smrekar, katehet, sedaj stanujoč v Florjanski ulici št. 23, nasproti šentjakobskega župnišča ter blizu sedanje jezuitske cerkve sv. Florjana, ki je tudi rad pripravljen na razna vprašanja o salezijanski zadevi po svojih bornih močeh vstrézati Bogu v čast, slavo Mariji ter v zveličanje duš.

(Dalje sledi.)

Mariji.

(Poslov.)

1.

Mati, o Marija!
Slušaj mi želje in bridki jok,
Moje prošnje in moj jadni stok.
Ti vmiriti znala boš serce
Osušiti grenke mi solze,
Mati, o Marija!

2.

Mati, o Marija!
V mè obrni milostne oči
V delu težkem mi podaj moči,
Da težave bodem vse lahko
Rad prenašal s tvojo pomočjo,
Mati, o Marija!

3.

Mati, o Marija!
Če se mi pa vtrudijo noge,
In omaga slabo mi sercé,
Nektar piti mi podaj sladak,
Da za pot bom spet dovolj krepak,
Mati, o Marija!

4.

Mati, o Marija!
Tako dobra mati, vódi me
Skoz bridkosti, trude, križe vse

Z Božjo milostjo, da bom kedaj
K Tebi prišel v nebeški raj,
Mati, o Marija!

Fr. B. Loški *)

Razgled po svetu.

Zagreb. Preč. gosp. dr. Anton Mavrovič, profesor na univerzi v Zagrebu, je imenovan senjsko-modruški škof, potem ko je ta škofija že leto in dan brez višjega pastirja. Dr. Anton Mavrovič je bil rojen 8. septembra 1851 v Zagrebu; oče mu je bil nadinženir v tem mestu. Posvečen je bil mašnik l. 1876. Kapelanoval je nekoliko časa v Belovaru, potem je pa šel na Dunaj, in tam postal l. 1880 doktor bogoslovja.

Služboval je nato 2 leti v samostanu usmiljenih sestrá, pozneje 9 let na zagrebški gimnaziji. L. 1891 pa je postal profesor na ondodnem vseučilišču. Znan je bil vsim Hervatom kot učen mož, vzoren duhoven in skerbni učitelj mladini. Ohrani ga dobroti Bog mnogo, mnogo let v prid Cerkvi in hervaškemu narodu! —

Spreobrnjenja. 19. mal. serpana 1895 ste bili na Angleškem dve imenitni gospe sprejeti v katoliško Cerkev, namreč grofica Rottenhamova in njena hči Marija Pepysova. — Na priprošnje služabnice Božje Johane d' Ark se je spreobrnila gospa Dijana Baughanova, prej glasovita prostozidarka. — Veliko zanimanje je obudilo v Toplicah (na Saksonskem) spreobrnjenje častnika v stražnem konjeviškem polku in prvega dediča Friderika Schönburg-Waldenburskega. Spreobrnjenec je star 23 let ter protestanske rodovine.

Berolin. (Cesar Viljem — prostozidar.) Kakor poročajo iz Berolina je sporočil nemški cesar Viljem ondodni veliki frajmavratski loži, da želi pristopiti v njeno zvezo. V krogih nemških prostozidarjev je zbudila ta vest silno veselje, Za njegov pristop pripravljajo frajmavrarji veliko slavnost; toda gospodičinja Vaughan v Parizu je pač zadela boljše „terno“, ki je pristopila v kat. Cerkev.

Potres v Mali Aziji. Iz Carigrada se poroča: 19. avg. je bil po velikem delu Male Azije strašen potres. V Aidinu pri Smirni je prvi najhujši udarec terpel 3 sekunde. 10 hiš in cela vrsta lop se je kar na mah sosula ter zagrnila več ljudi. Med Kioskrom in Amurlom se je gora utergala, iz votline je začela voda dreti. Popolnoma razdejano je mesto Bunor, kjer so bili gorski vrelci. V par trenutkih je bilo vse v razvalinah. Mesto Kiosderè je na pol pokončano. Pri Margodanu je gora počila ter veliko kamenje in groblje metala v mesto. Natančnih poročil iz družih krajev še pričakujejo. („Slov.“)

Afrika. (Kerst in birma v ap. prefekturi Kamerunu.) P. Vieter, apostoljski prefekt v Kamerunu, piše v listič „Echo aus Afrika“ naslednje:

„Kakor se čuti kmet kljub obilnemu pôtu in terdemu delu srečnega, ko spravi žetev srečno pod streho, tako in še veliko bolj se čutim jaz danes srečnega in veselega. Res, da sem storil majhen,

*) Drugo prihodnjič. Vr.

prav majhen oddelek svojega dela; nekaj je pa vendar, in če pomislim, da je Bog tisti, ki je dal svoj blagoslov, tedaj čutim, kako me prešinja upanje, da on, darovatelj vsega dobrega, bode dal tudi še nadalje blagoslov in napredek.

Podučeval sem že več mescev več zamorcev, ter sem jih pripravljaj za sv. kerst. Pri tem je treba silo veliko terpljenja in poterpežljivosti. Druge sem pripravljaj za sprejem sv. birmе. Predzadnji petek sem izvolil 25 izmed tistih, ki sem jih pripravljaj za sv. kerst. O, kako hudo je misijonarju, ko mora kljub solzam tega ali onega zavrniti ali odložiti! Zlasti se mi vselej smilijo uboge ženske, ki so morda že druge, tretje ali pete žene svojih mož in zato ne morejo biti kerščene. Te reve si dostikrat ne morejo svojega stanja določiti ali ga predrugčiti. Toda gotovo tudi tem ne bode Bog svoje pomoči odrekel in jim bode njih razmere spremenil, da bodo tudi taki deležni Kristusa in njegovih dobrot.

Izbranih 25 sem kerstil binkoštno nedeljo. Kako lepo se je veršila sv. maša in drugi obredi ta praznik. Terdno sem prepričan, da so storili vsi najboljše sklepe. Naj bi jih sv. Duh blagoslovil z roso svoje milosti!

V soboto popoldne sem jih 60 spovedal. Ni majhno delo s starejšimi ljudmi zavoljo jezika. Ti so sprejeli v nedeljo med slovesno službo Božjo sv. Obhajilo. Oče Fr. Walter je imel slovesni govor in je dokazoval, da potrebujemo tudi mi milosti sv. Duha, da spolnujemo kot kristjani zvesto svoje dolžnosti, ter se moramo tudi mi pripraviti, da moremo sprejeti sv. Duha in njegove milosti in jih obvarovati z zaupljivo molitvijo in zvestim sodelovanjem z milostmi, ki smo jih prejeli od sv. Duha.

Po sv. maši sem podelil 52 erim izmed naših kristjanov zakrament sv. birmе. Sperva sem se jih namenil birmati okrog 90, toda pozneje sem vse mlajše in tiste, ki še niso prejeli sv. Obhajila, odložil za poznejši čas, da jih še bolj temeljito podučim. Razun teh jih je bilo še 7 ali 8 bolnih.

Glejte, dragi bralci, tako moremo tedaj tudi v Afriki veselje, in še prav serčno veselje doživeti, kljub merzlici in nezdravemu podnebj.

Pisal sem precej zato, da se tudi Vi z menoj veselitate, kajti če bi mi ne imeli ljubega Boga in darežljivih dobrotnikov, bi bili že davno mrtvi in pokopani, in nobenega sledu bi ne bilo več po nas. V soboto sem po božji službi dva para zamorcev cerkveno poročil.

P. Vieter, ap. pref.

I. Bratovske zadeve

molitvenega apostoljstva.

Nameni za mesec kimovec (september) 1895.

a) Glavni namen:

Misijonske sestre.

(Konec.)

Kako dragoceno je tedaj ljubeznjivo delo misijonskih sestr! Zato je namen za mesec kimovec: misijonske sestre. Darujemo naj v družbi z božjim Jezusovim Sercem vsa svoja dela, napore, molitve itd. za misijonske sestre in zatorej, ker je poklic za misijonsko sestro, hočem reči za blago devico v apo-

stolatu v najdaljnih krajih poganstva, je prava in velika milost Božja, in moramo mi Boga te milosti prositi: „Prositi, da vam pošlje Gospod delavcev v svoj vinograd.“ Delavcev, pravi Gospod, vendar ne potrebujemo le delavcev, ampak tudi delavk, prav čverstih in mnogih misijonskih sester.

Kako dragocena milost je ta poklic! Ni druzega ta poklic, ko prav izredno terpljenje in prenašanje, nevarnosti in dela. Ta bogata priprava veliko stane, — vendar naj stane kolikor koli, molitveno apostoljstvo jo prevzame ter se silno trudi zanjo, ker tu gre za nekaj velikega, za serčne zadeve Boga in Odrešenika.

Molitveno apostoljstvo prevzame to delo tudi z velikim zaupanjem, da bode uslišano. Ta nova želja blagih devic po apostolskem, misijonskem življenju prihajati more le od sv. Duha. Ali naj nam tedaj Bog ne bo dal radovoljno, h čemur nas sam priganja? Molitveno apostoljstvo moli za misijonske sestre rado tudi iz prave ljubezni do samega sebe. Želimo namreč vdeležiti se zaslužnja vseh darov, terpljenja, naporov in slednjič vseh lepih vspehov onih srečnih duš, ktere je izvolil Gospod v misijonski poklic. —

Kdor se ozre na neizmerno revščino neumerjočih duš nad 800 milijonov revnih poganov, kdor Kristusa ljubi, ki je za vse na križu umerl, in njegovo nevesto, sv. Cerkev, mater narodov, ktera jokaje steguje svoje roke proti nebu, ali ne bo molil in prosil: Gospod, izvoli vendar mnogo velikoserčnih duš, da se podajo k nesrečnim poganom ter prineso mnogoteri sad, in sad njihov ostane.

b) Posebni nameni:

7. **S. Tomaž in semučenci.** Jezuiti. Avstralski misijoni. Zatrete nepripuščenih razmer. Hude operacije.*

8. **Mali Šmaren.** Vsi, ki naše ljube Gospe presv. Serca še ne poznajo ter je ne ljubijo. Novo šolsko leto. Obilni poklicni blagoslov za vzgojevalce in učitelje.

9. **S. Peter Klaver.** Družba sv. Petra Klavra. Vrvnanje kerščanskih delavcev. Delavska mladina. Milost pravega poklicnega spoznanja.

10. **S. Nikolaj Tolentinski.** Odvernitev hudega pomanjkanja duhovnov. Dobitev dobrih učiteljev. Mladostni razbojniki. Spokornice.

11. **S. Karel in semučenci.** Kitajsko in Japonsko. Sredstva za cerkena ozaljšanja in prenovljenja.

12. **S. Gvidon.** Podučevanje ljudstva po dobrih kerščanskih naukih. Odvernitev nevarnih ljudskih razveseljevanj. Novospobornjenci.

13. **S. Notburga.** Priprave tirolske dežele na jubilej presv. Serca Jezusovega. Obvarovanje alpskih dežel pred napačnimi nauki. Služabniki.

14. **Povišanje sv. Križa.** Cerkev Jezusovega Serca v Rumuniji. Obžalovanja vredne žrtve brezverskih šol. Judje in novi pogani za spreobrnjenje. (Konec nasl.)

II. Bratovske zadeve N. lj. Gospé presv. Jezusov. Serca.

V molitev priporočeni:

Na milostljive priprosnje N. lj. G. presv. Jezusovega Serca sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Hermagora in Fortunata, naših angeljev

* Zamujeno naj bi se nadomestilo druge dni.

Vr.

varhov in vsih naših patronov, Bog dobrotno odverni od naše dežele poboje, umore in samomore, odpad in brezverstvo, prešestvanje in vse nečistosti, sovraštva, preklinjevanja in vse pošastne pregrehe — Mati priporoča razuzdanega šina za razsvitljenje, da bi prederzni nehvaležnež duše ne pogubil. — Neka družina se v hudih časnihi težavah gorko priporoča Bogu, Mariji, sv. Jožefu in sv. Antonu Pad. za pomoč. —

Zahvale.

Stotisočkrat bodi zahvaljena presv. Trojica in prečista Devica Marija, moja pomočnica! Na praznik sl. imena Marijinega bode 15 let, odkar sem pri Mariji-Pomagaj na Brezjah zadobila zdravje; bila sem namreč popolnoma oslepela. — Leta 1887 sem zopet pogled zgubila in nisem človeka drugač spoznala, kakor po govorjenju. Obenila sem se zopet k Mariji in sem jo preserčno zdravja prosila, — in res sem zopet ozdravela. — Toda pozneje sem zopet čutila, kako mi slabe oči, in da bodem zopet oslepela; še preserčneje se zatečem k Mariji, — in pomagala mi je. Letos sem pa zopet čutila, da bodem zgubila pogled; zdaj sem pa doma serčno in zaupljivo prosila Jezusa in Marijo pomoči. — in od dne do dne se mi je zboljševalo, in zdaj imam zopet čisto zdrave oči. — Priserčno zahvaljujem za to Marijo in prosim vse, kateri bodo to brali, naj se vedno in ob vsaki priliki zatekajo k Mariji, in prišla bo na pomoč zdaj, zlasti pa ob smertni uri.

Neža Cerar iz Dobske fare.

V neki hudi zadregi sem se priporočila Mariji v K., sv. Jožefu in sv. Antonu Padovanskemu, in vsa stvar se je čudovito dobro obrnila: za to milost izrekam tisočkrat hvalo tem svojim pomočnikom in prosim še za naprej njihovega milostnega varstva.

A. B.

Moja sestra je bila zbolela. V tej nadlogi opravili smo več devetdnevnice na čast presv. Sercu in sv. Antonu. Najserčnejšo zahvalo jim izrekamo — bili smo uslišani! Bolnica je toliko okrevala, da lahko vsaj malo vstane. Ljubi Bog ji dodeli na priprošnjo sv. Antona popolno zdravje, da bode zamoglo dolžnosti svojega jako težavnega stanja kmalu spolnovati!

A. P.

Ljubljana, 7. septembra 1895.

Listek za raznoterosti.

Ljubljana. (Dijaška miza.) Ker se zopet odpirajo očitne šole, naj omenimo tudi naše „dijaške mize“ in povemo, da dan na dan prihajajo prošnje za podporo novih dijakov in učencev. Letos je bilo v vsem samo iz 8. gimnaz. razreda podpiranih kacihi 8—10, kateri skoro vsi grejo v semenišča, največ njih doma v Ljubljani. To zopet kaže dosti očitno, da je podpiranje naših dijakov res rodovitno dobro delo zlasti dokler je še zmiraj pomanjkanje duhovnov.

Kar pa tiče „dijaško mizo“, je še prašanje, kako se bo to vravnalo, ker v tako imenovano dijaško in ljudsko kuhinjo, kakor se sliši, zahaja tolika množina raznih delavcev, rokodelcev, vojakov itd., da po pravici dvomimo, če bi naši mladenči v tej napravi imeli tisti ozir ali ne, kateri je potreben za šolsko mladino? Treba bo morebiti govoriti o „dijaških mizah“ in ne samo o „dijaški mizi“, kakor dozda? Bodi si že kakor koli, troški bodo zopet veliki, kakor lansko leto, in naj torej smemo prijateljem šolske mladine zopet gorko priporočiti, da bi blagovolili po svoji moči in dobri volji podpirati naše

blage mladenče, ki moram spričevanje jim dati, da tudi v нравnem oziru so se dobro obnašali preteklo šolsko leto.

Kar tiče pomočke, je „minister“ sicer nedavno imel „zlato mašo“, vendar se zato ne more še hvaliti, da bi imel odveč „zlate zaloge“, ali pa imel kako „Kalifornijo“, iz ktere bi mu barke dovajale zlata za dijake. Dijaška „Kalifornija“ so „zlata serca“ in mile roke naših rojakov, kateri nas niso zapustili, odkar se z dijaki pečamo, in terdo se zanašamo, da nas tudi za naprej ne bodo. Bog živi prijatelje naše šolske mladine!

Otroška dušica.

(Prosto poslov.)

Demant predrag je dušica otroka,
Uglajati mora ga starišev roka.

Duša otročja prebela je cvetje,
Ste mu li stariši nežno zavetje?

Duša otroška je vertec cvetličan,
Starši pazite, da zmeraj bo ličan.

Duša otroška je zgodnja danica,
Božje naj slave bo vedno svetlica,

Dušo otroško sam angelček ljubi,
Pazite stariši, da greh je ne snubi.

Duša otroška je dedinja rajska,
Starši skerbite, da suznja ni zmajska!

P o m n i !

Dobra dela, dobro so blago,
Tu življenju vgodne, nizke cene;
O kupuj mladost! — kupuj zvesto
Dokler smert teržišča ne zaklene.

Radoslav.

Dobrotni darovi.

Za dijaško mizo: Neimenovana 1 krono »za kruhe sv. Antona.« — Druga 1 krono iz zahvale. — 1 gld. za reveže. — »Za kruhe sv. Antona« za posebno pomoč v težavah 1 gld. — Dobrotnica iz obljube »za kruhe sv. Antona« 1 gld. — Iz Idrije »za kruhe sv. Antona« 1 krono. — Č. g. Leop. Picigas 1 gld. (grede v novo službo na Dunaj.)

Za sv. Detinstvo: Po preč. g. kan. Jan. Rozmanu 10 gld. — Čast. g. Al. Jaklič, duhoven v Starem Logu, 10 gld. — Čast. g. Viktor Koehler, kapelan v Šmartnem, zbirko iz Boštanja, 17 gld. 50 kr. — Uršula Pavčič, 15 gld. 12 kr.

Za novo cerkev sv. Jožefa v Ljubljani: Iz Idrije 1 krono.

Za cerkev v Zaplani: Mlgsp. prošt dr. Ant. Jarc 20 gld.

Za cerkev Marije Pom. na Brezjah: Neimenovana iz Idrije 1 krono za pomoč.

Za cerkev v Ternu: Mlgsp. prošt dr. Ant. Jarc 20 gld.

Za pogorelce v Toplicah: Mlgsp. prošt dr. Ant. Jarc 20 gld.